

B i j l a g e 2 :

W e r k p r o t o c o l

h u i s m u s

Werkprotocol huismus Zwarteweg 8 't Veld

Inleiding

In december 2012 is een ecologische inventarisatie uitgevoerd in het plangebied Zwarteweg 8 te 't Veld. Hier staat de realisatie van enkele woningen gepland, hetgeen betekent dat de bestaande bebouwing wordt gesloopt. Uit de ecologische inventarisatie blijkt dat huismus mogelijk broedt onder het pannendak van de te slopen woning.

Huisumus is een soort waarvan de nestplaatsen jaarrond beschermd zijn. Het vernietigen of verstoren van een verblijfplaats is een overtreding van de Flora- en faunawet waarvoor een ontheffing dient te worden aangevraagd. Een onderdeel van de ontheffingsaanvraag is een activiteitenplan waarin maatregelen worden beschreven om overtreding te voorkomen. Hierbij hoort een onderzoek waaruit blijkt om hoeveel broedparen het gaat. In het voorliggende geval wil de initiatiefnemer een alternatief planproces volgen waarmee naar haar oordeel de waarde van het gebied voor de huismus niet wordt geschaad en mogelijk zelfs wordt verbeterd.

Onderstaande mitigerende maatregelen zijn in verband met deze alternatieve werkwijze gebaseerd op een inschatting van het aantal broedparen (op basis van ervaring en literatuur) dat in de huidige situatie in het plangebied broedt.

Inschatting aantal broedparen

De te treffen maatregelen zijn gebaseerd op het aantal huismussen dat onder het pannendak broedt. Hiertoe wordt, zoals eerder vermeld, geen veldbezoek gedaan maar op basis van ervaring en literatuur onderzoek een redelijke schatting gemaakt.

Uit broedvogeltellingen van SOVON in de periode 1998-2000 (5) blijkt dat 't Veld ligt in een regio met voor huismus een hoge broedvogeldichtheid. Uit de gegevens van Quickscanhulp (4) komt naar voren dat huismus ook de afgelopen 5 jaar is waargenomen in de directe omgeving van het plangebied.

Huismussen zijn zeer honkvast en blijven het gehele jaar in de buurt van het eenmaal gekozen nest. Tijdens het veldbezoek in december 2012 zijn slechts enkele huismussen waargenomen.

De bewoners zijn niet bekend met aanwezigheid van nestplaatsen van huismus onder het dak. Dit sluit niet uit dat huismussen aanwezig zijn. Daarentegen kan wel worden gesteld dat een groot aantal huismussen, met veel in- en uit vliegende exemplaren wel opgevallend zou zijn.

Gezien bovenstaande is het niet de verwachting dat er een groot aantal huismussen broedt onder het pannendak.

Gebaseerd op eerdere onderzoeken waarbij huismussen zijn vastgesteld (1, 2, 3), de huidige inrichting van het plangebied en het aantal waargenomen huismussen is het redelijk om aan te nemen dat in de twee dakranden per dakrand maximaal 3 broedparen aanwezig zijn. Hiermee komt het totaal aantal te mitigeren nestplaatsen op 6.

Mitigerende maatregelen

Om de functie van het plangebied als leefgebied en specifiek broedgebied voor huismus te behouden worden nieuwe kunstmatige nestplaatsen gerealiseerd en worden er gerichte inrichtingsmaatregelen voorgesteld voor de aanleg van de groenvoorzieningen.

De periode van sloop en nieuwbouw neemt geruime tijd in beslag. In het kader van de mitigerende maatregelen worden daarin drie fasen onderscheiden:

- Maatregelen ten aanzien van de start van de werkzaamheden.
- Maatregelen om tijdens de werkzaamheden voldoende alternatieve nestplaatsen te bieden.
- Maatregelen om de huismus een definitieve nestplaatsvoorziening te bieden in de nieuwe situatie.

Start werkzaamheden

Sloop

Het is de verwachting dat de sloop van het woonhuis in het najaar van 2013 van start gaat. De sloop van het woonhuis vindt hiermee plaats buiten het broedseizoen van huismus, dat wil zeggen buiten de periode begin april tot eind augustus. De nesten zijn dan niet meer in gebruik ten behoeve van een broedsel.

Tijdelijke voorzieningen

Woningen in de omgeving

Om er voor te zorgen dat te allen tijde voldoende nestgelegenheid in (de omgeving van) het plangebied aanwezig is, dienen tijdelijke verblijfplaatsen te worden aangeboden.

Gedurende de periode tussen sloop en nieuwbouw worden in de directe omgeving, maximaal 200 m van het plangebied, tijdelijke voorzieningen aangebracht. Hierbij worden voor elke te verwijderen verblijfplaats twee tijdelijke verblijfplaatsen gecreëerd. In totaal komt dit neer op 12 nestplaatsen voor huismus. Hiervoor worden 4 voor huismus geschikte nestkasten (verkrijgbaar bij vivara.nl) opgehangen. In elke nestkast kunnen 3 paartjes broeden (zie figuur 1). De nestkasten worden ten minste 3 maanden voor aanvang van het nieuwe broedseizoen van huismus opgehangen zodat huismussen kunnen wennen aan de nieuwe voorzieningen. Dit houdt in dat de kasten uiterlijk begin januari 2014 worden opgehangen.

Figuur 1. Nestkast huismus (www.vivara.nl)

Locaties nestkasten

De nestkasten worden opgehangen aan gevels van woningen in de omgeving. Bij het plaatsen zijn onder meer de volgende aspecten van belang:

- Vanwege warmte ontwikkeling door de zon bij voorkeur een gevel op het noorden of oosten.
- De gevelzijde dient zo rustig mogelijk te zijn. Niet nabij de ingang of naast openslaande ramen.
- Op voldoende hoogte, bij voorkeur in de tweede bouwlaag of onder de dakrand.

Definitieve voorzieningen

Nieuwbouw

In de nieuwbouw worden definitieve (permanente) voorzieningen gerealiseerd. Omdat de nieuwe woningen pannendaken krijgen kan relatief eenvoudig worden aangesloten bij het huidige type nestplaats (ruimte tussen dakpannen en dakbeschot). Er is voor gekozen om in de nieuwbouw vogelvides te plaatsen (verkrijgbaar bij vivara.nl zie figuur 2). De vogelvide is ontwikkeld door de firma Comfortdak in samenwerking met Vogelbescherming Nederland. Dit bouw materiaal voldoet bouwtechnisch en juridisch aan het bouwbesluit en maakt de onderste rij dakpannen geschikt als nestplaats voor huismussen. In totaal wordt 6 m vogelvide aangebracht (2 nestplaatsen per meter) in enkele nieuwbouwwoningen.

Figuur 2. Vogelvide (www.vivara.nl)

Locaties vogelvides

De vogelvides worden aangebracht onder de onderste pannenrij van enkele nieuwe woningen. Bij het plaatsen zijn de volgende aspecten van belang:

- Vanwege warmte ontwikkeling door de zon bij voorkeur een locatie op het noorden of oosten.
- Vanwege schuil- en foerageermogelijkheden bij voorkeur een locatie nabij opgaand groen zoals (besdragende) struiken of een heg.

Functionele leefomgeving

Voor het goed functioneren van nestplaatsen is ook een goede leefomgeving van belang. Om een geschikte leefomgeving te creëren, zal in het plangebied voldoende schuil- en foerageermogelijkheden aanwezig moeten zijn. Het ligt in de lijn der verwachting dat gezien de realisatie van woningen met tuinen de hoeveelheid opgaand groen in het plangebied aanzienlijk toe zal nemen. Het zal mogelijk enige tijd duren voordat deze beplanting daadwerkelijke beschutting biedt.

Aanbeveling

Voor een huismus vriendelijke inrichting verdient het aanbeveling in de tuinen te kiezen voor de aanplant van:

- Wintergroene struiken of gevelbegroeiing als coniferen en klimop (winterrustplaats en dekking).
- Besdragende en/of stekelige struiken als liguster en meidoorn (voedselbron en dekking).
- Kant- en klare hagen (direct functionerende dekkingsmogelijkheden).

Bronnen

1. BügelHajema Adviseurs, Nader onderzoek naar vleermuizen en huismus A. Pauwstraat e.o. Hoogersmilde, projectnummer 153.35.04.34.01, 20 oktober 2009.
2. BügelHajema Adviseurs, Advies Natuurwaarden Gemeenteweg 299 te Staphorst, projectnummer 243.37.50.00.01, 13 november 2012.
3. BügelHajema Adviseurs, Advies Natuurwaarden herstructurering Winsum, projectnummer 134.10.02.06.02, 20 december 2011.
4. Dienst Regelingen, Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, Soortenstandaard, Huismus *Passer domesticus*, december 2011.
5. Quickscanhulp.nl (© NDFF - quickscanhulp.nl 14-12-2012 12:49:54).
6. www.sovon.nl.
7. www.vivara.nl.